

СЕКЦІЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ЦЕНТРУ
ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ

*О.П. Гужва, В.М. Щербак,
Т.М. Саламатіна*

НАОЧНІСТЬ У ВИКЛАДАННІ КУРСІВ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
ТА ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Наочність відіграє важливу роль у навчальному процесі. У наш час, коли потік інформації вимірюється тим, у якій мірі віднайдені зорові характеристики загального змісту, сучасні методики викладання саме зоровим характеристикам (маються на увазі ілюстрації, схеми та ін.) надають переважного значення в засвоєнні матеріалу. У гуманітарних курсах спиратись на ілюстрації досить важко, багато що залежить від того, якими мисленими блоками керується викладач, що він вважає для студентів важливим, на чому прагне зосередити увагу. Обидва курси «Історія України» та «Історія української культури» можуть бути поєднані у двох аспектах: вони мають періодизацію, у них зафіксована певна дієвість, яку можна викласти через послідовність картин, ілюстрацій. Вони можуть зійтися в тих площинах, де йдеться про духовність українського народу, про універсалії, що стають найбільш повним виміром духовного буття.

Так, скажімо, якою мірою може бути задіяна софійність, тобто мудрість народу?

В усіх випадках ця універсалія має висвітлювати будь-яку тему курсів, надихати викладача на пошуки аргументів у ствердженні прагнень українського народу до незалежності та створення української держави. У періодах історичного розвитку бажано висвітлити, спираючись на наочність, взаємодію різних верств народу, постаті провідних історичних діячів. Бажано, щоб в обох курсах розкривались значення центрів науки, освіти, мистецтва. Існує багато історичних документів про діяльність братських шкіл, системи навчання в Острозькій та Києво-Могилянській академіях. Великого значення впродовж історії набувають центри духовного просвітництва: Києво-Печерська лавра та Святогорський монастир. Надзвичайно збагачують лекції взірці народно-поетичної творчості: народні епоси, перекази, козацькі літописи. І тут наочність сприяє поглибленню знань та формуванню цілісного світогляду.